

OKRUHY KE STÁTNÍ ZÁVĚREČNÉ ZKOUŠCE

NAVAZUJÍCÍ MAGISTERSKÉ STUDIUM

Studijní program N7506: Speciální pedagogika

Studijní obor 7506T002: Speciální pedagogika

Speciální pedagogika školního věku

1. Cíle, principy, metody a formy vzdělávání žáků s tělesným postižením a zdravotním znevýhodněním, vzdělávací možnosti v ČR, inkluzivní vzdělávání.
2. Terapie a facilitace v práci s tělesně postiženými jedinci školního věku –přehled využitelných terapeutických konceptů, způsoby využití v edukačním procesu.
3. Problematika centrální poruch hybnosti ve školním věku, podpora žáků s DMO na počátku a v průběhu školní docházky, IVP, kompenzační pomůcky, režimová opatření.
4. Problematika progresivních neurosvalových a neurovývojových poruch, vzdělávací možnosti, úprava kurikula, IVP, vzdělávací perspektivy; role školy v životě žáka s progresivním úbytkem schopností , rodinný kontext.
5. Školní zařazení dítěte s NKS (ZŠ logopedická – organizace, řízení institucí, metody práce). Problematika výuky v prvním ročníku (ve vztahu k připravenosti dítěte na ZŠ) Specifika integrace žáků s NKS – podmínky, možnosti, rizika. Rodina žáka s NKS.
6. Narušení obsahové stránky řeči – vývojová dysfázie (symptomatologie, diagnostika, diferenciatální diagnostika, terapie, prognóza, prevence). Vztah NKS (lze vývojová dysfázie) a specifických poruch učení ve školním věku.
7. Narušení plynulosti řeči – koktavost, breptavost(symptomatologie, diagnostika, diferenciatální diagnostika, terapie, prognóza, prevence). Vliv na školní úspěšnost.
8. Symptomatické poruchy řeči (DMO, MR, smyslové postižení) - symptomatologie, diagnostika, diferenciatální diagnostika, terapie, prognóza, prevence.
9. Zrakové vady – etiologie zrakových vad, zrakové vady dětského věku, projevy zrakových vad z hlediska speciálně pedagogické diagnostiky
10. Reedukace zraku u dětí s narušeným binokulárním viděním
11. Edukace dětí, žáků a studentů se zrakovým postižením, systém péče a podpory osob se zrakovým postižením
12. Specifitnost vývoje dítěte se zrakovým postižením mladšího školního věku, staršího školního věku a v období dospívání

13. Braillovo bodové písmo – osobnost Luise Braillova, význam písma pro vzdělávání osob se zrakovým postižením, metodika výuky čtení a psaní nevidomých a slabozrakých. Tyflografika – význam.
14. Kategorie poruch chování (F90–F98) dle Mezinárodní klasifikace nemocí MKN–10. Základní projevy uvedených poruch
15. Faktory podléhající se na vzniku poruch chování (sociální prostředí, psychologicky podmíněné poruchy, oslabení centrální nervové soustavy, geneticky podmíněná dispozice).
16. Charakteristika poruch chování školního věku. Spolupráce školy při řešení poruch chování s dalšími organizacemi.
17. Současné přístupy k řešení ochranné výchovy v etopedických zařízeních (z. č. 218/2003 Sb.). Realizace ochranné výchovy v dětských domovech se školou a ve výchovných ústavech.
18. Komunikační přístupy ve vzdělávání žáků se sluchovým postižením – orální, bilingvální, totální komunikace. ZŠ a SŠ pro sluchově postižené. Význam inkluzivního vzdělávání ve školním věku.
19. Specifika výuky českého jazyka ve vzdělávání neslyšících žáků, psaná podoba jazyka, čeština jako cizí jazyk, problematika čtení a výchova ke čtenářství.
20. Tlumočník, problematika tlumočení ve školách pro sluchově postižené, typy tlumočnických služeb, etický kodex tlumočnicka, zákon o znakové řeči, zákon o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob.
21. Podpůrná opatření ve vzdělávání žáků se sluchovým postižením, pravidla pro komunikaci s nedoslýchavým žákem, pravidla pro komunikaci s neslyšícím žákem za přítomnosti tlumočnicka.
22. Historický vývoj komunikačních přístupů ve výchově a vzdělávání sluchově postižených u nás i ve světě. Hlavní osobnosti v oboru surdopedie.
23. Edukace dětí, žáků a studentů s mentálním postižením. Mateřské školy. Základní školy. Střední školy. Celoživotní vzdělávání.
24. Edukace žáků s poruchami autistického spektra. Volba edukace. Strukturované učení. Terapie. Individuální vzdělávací plán.
25. Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání s přílohou upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením. Pojetí a cíle základního vzdělávání. Vzdělávací oblasti. Klíčové kompetence. Zásady pro zpracování školního vzdělávacího programu.

26. Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální. Pojetí a cíle vzdělávání. Vzdělávací oblasti. Klíčové kompetence. Zásady pro zpracování školního vzdělávacího programu.
27. Osobnost a profesní zdatnost speciálního pedagoga – psychopeda. Syndrom vyhoření, možnosti jeho prevence a řešení.

Literatura:

- BARTOŇOVÁ, M.,BAZALOVÁ, B.,PIPEKOVÁ, J. *Psychopedie*. Brno: Paido,2007.ISBN 978-80-7315-144-7.
- BARTOŇOVÁ, M., VÍTKOVÁ, M. et al. *Specifika ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v inkluzivním prostředí základní školy*. Brno: MU, 2013. ISBN 978-80-210-6646-5.
- CZUMALOVÁ, A. *Tlumočník jako most komunikace mezi slyšícím zdravotníkem a neslyšícím pacientem*. Praha: ČKTZJ, 2008. ISBN 978-80-87153-86-4.
- ČADILOVÁ,V., JŮN,H., THOROVÁ,K. a kol.: *Agrese u dětí s mentálním postižením a s autismem*. Praha. Portál 2007. ISBN 978-80-7367-319-2
- ČERNÁ, M. a kolektiv: *Česká psychopedie*. Praha: Karolinum 2008. ISBN 978-80-246-1565-3
- FRASER, J.: *Účinné poradenství při terapii koktavosti*. Praha, Portál 2010. ISBN 978-80-7367-689-6.
- HÁDKOVÁ, K. Vzdělávání žáků a studentů s kochleárním implantátem. Pedagogická fakulta UK, Praha, 2012. ISBN 978-80-7290-618-5.
- HÁDKOVÁ, K., INGALLOVÁ, L. Zařazování žáků s kochleárním implantátem do základních škol. In: BARTOŇOVÁ, M., VÍTKOVÁ, M. *Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami III*. Paido: Brno, 2009. S. 165-177. ISBN 978-80-7315-189-8.
- HÁJKOVÁ, V(ed.) *Bazální stimulace, aktivace a komunikace žáků s kombinovaným postižením*. Praha: EPOCHA, 2010
- HÁJKOVÁ,V. *Podpora speciálních vzdělávacích potřeb žáků se zdravotním znevýhodněním*. PedF UK, Praha, 2008.
- HÁJKOVÁ,V., STRNADOVÁ, I. *Inkluzivní vzdělávání. Teorie a praxe*. Praha: Grada Publishing,a.s.2010, ISBN 978-80-247-3070-7
- HAMADOVÁ, P., KVĚTOŇOVÁ, L., NOVÁKOVÁ, Z. *Oftalmopedie*. Brno: Paido, ISBN 978-80-7315-145-4.
- HORT,VL., HRDLIČKA, M., KOCOURKOVÁ, J., MALÁ E. *Dětská a adolescentní psychiatrie*. Praha: Portál, 2000. ISBN 978-80-7367-404-5
- HUDÁKOVÁ, A. *Prstová abeceda pro tlumočnický*. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka o. s., 2008. ISBN 978-80-87153-38-3.
- JELÍNKOVÁ, M.: *Vzdělávání a výchova dětí s autismem*. Praha: Pedagogická fakulta 2001. ISBN 80-7290-042-0
- JUCOVIČOVÁ, D. a kolektiv: *Individuální vzdělávací plán*.Praha: Nakladatelství D+H 2009. ISBN 978-80-8729-007
- KEBLOVÁ, A. *Integrované vzdělávání dětí se zrakovým postižením*, Septima, Praha 1996. ISBN 80-85801-65-5
- KOMORNÁ, M. *Psaná čeština českých neslyšících – čeština jako cizí jazyk*. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka o. s., 2008. ISBN 978-80-87153-44-4.
- KOMORNÁ, M. *Systém vzdělávání osob se sluchovým postižením v ČR a specifika vzdělávacích metod při výuce*. Praha: ČKTZJ, 2008. ISBN 978-80-87153-60-4.
- KRAHULCOVÁ, B. *Komunikace sluchově postižených*. Praha: Karolinum, 2002. ISBN 80-246-0329-2.
- KUBÍČOVÁ, Z., KUBÍČE, J.: *Kompenzační a didaktické pomůcky pro děti a žáky s tělesným postižením v MŠ a ZŠ*. Praha, Septima 2001, ISBN 80-7216-166-0
- KUTÁLKOVÁ, D.: *Opožděný vývoj řeči. Dysfázie, metodika reedukace*. Praha, Septima 2002. ISBN 80-7216-177-6
- LECHTA, V.: *Diagnostika narušené komunikační schopnosti*. Praha, Portál 2003. ISBN 80-7178-801-5.
- LECHTA, V.: *Koktavost*. Praha, Portál 2010. ISBN 978-80-7367-643-8.
- LECHTA, V.: *Symptomatické poruchy řeči u dětí*. Praha, Portál 2002. ISBN 978-80-7367-433-5.

- LECHTA, V.: *Terapie narušené komunikační schopnosti*. Praha, Portál 2005. ISBN 80-7178-961-5.
- MACUROVÁ, A. Bilingvální vzdělávání neslyšících: pro a proti. In: *Speciální pedagogika*. 1993/94, ročník 4, č. 5. S. 12-19. ISSN 0862-1632.
- MACUROVÁ, A. Poznáváme český znakový jazyk (Úvodní poznámky). In: *Speciální pedagogika*. 2001, ročník 11, č. 2. S. 69-75. ISSN 1211-2720.
- Mezinárodní klasifikace nemocí – 10. revize. Praha: Psychiatrické centrum, 1992
- MÜLLER, O., VALENTA, M. *Psychopedie*. Praha: Parta, 2003. ISBN 80-7920-063-5
- Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání s přílohou upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením*. Praha: VÚP, 2006. ISBN 80-87000-02-1
- OKROUHLÍKOVÁ, L., SLÁNSKÁ BÍMOVÁ, P. *Rysy přirozených jazyků. Lexikografie*. Praha: ČKTZJ, 2008. ISBN 978-80-87153-47-5.
- OPATŘILOVÁ, D. *Analýza současného stavu inkluzivního vzdělávání v České republice u jedinců s tělesným postižením v předškolním a základním vzdělávání*. Brno: MU, 2009, 798-80-210-5030-3
- OPATŘILOVÁ, D., ZÁMEČNÍKOVÁ, D.: *Možnosti speciálně pedagogické podpory u osob s hybným postižením*. Brno: MU 2008. ISBN 80-7315-134-0
- PTÁČKOVÁ, K. Čtenářství u neslyšících dětí a problematika upravovaných textů. Praha: PedF UK, 2013. ISBN 978-80-7290-635-2.
- Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální*. Praha: VÚP, 2008. ISBN 978-80-87000-25-0
- ŘÍČAN, P., KREJČÍŘOVÁ, D. *Dětská klinická psychologie*. Praha: Grada, 1995. ISBN 80-247-1049-8
- SERVUSOVÁ, J. *Kontrastivní lingvistika – český jazyk x český znakový jazyk*. Praha: ČKTZJ, 2008. ISBN 978-80-87153-07-9.
- SMOLÍK, P. *Duševní a behaviorální poruchy*. Praha: MAXDORF, 1996
- ŠKODOVÁ E., JEDLIČKA I.: *Klinická logopedie*. Praha, Portál 2003. ISBN 978-80-7178-546-0.
- VÁGNEROVÁ, M. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-802-3
- VÍTKOVÁ, M. *Somatopedické aspekty*. Brno: Paido, 2006. ISBN 80-7315-134-0.
- ZÁKONNÉ PŘEDPISY A VYHLÁŠKY vztahující se k problematice speciální pedagogiky osob se zdravotním postižením, se zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním ve školním věku.
-